

INFORMACIJA APIE VEIKLAS, SKIRTAS ŽEMAIČIŲ VYSKUPO MOTIEJAUS KAZIMIERO VALANČIAUS METAMS

Pavadinimas	Vykdytojas	Data	Trumpas veiklos (-ų) pristatymas (forma, pavadinimas, data, vieta)
Projektai			
Projektas „Kriaučiaus Jozės keliaujontės dėrbtovės“	Kretingos rajono Salantų kultūros centras	2026 m.	2026 m. gegužės-lapkričio mėn. Laiviuose, Žvainiuose, Juodupėnuose vyks edukacinės dirbtuvės, liaudies muzikos ir šokio renginiai, diskusijos bei bendruomeninės veiklos, skatinančios pažinti ir praktiškai išgyventi žemaitišką tapatybę – kalbą, amatus, kulinarinį paveldą ir papročius. Projektas įkvėptas Motiejaus Kazimiero Valančiaus apysakos „Palangos Juzė“ ir skirtas jo 225-osioms gimimo metinėms paminėti, aktualizuojant švietimo, bendruomeniškumo ir tautinės savimonės vertybes šiandienos gyvenime. Simbolinė Juzės kelionė sujungia skirtingas vietas ir žmones į bendrą kultūrinę patirtį, kurioje tradicija tampa gyva, o bendruomenė – aktyvia jos kūrėja.
Projektas „Motiejaus Valančiaus žingsnių aidas Imbarės krašte: istorija ir atmintis“	Kretingos rajono Salantų kultūros centras	2026 m.	Renginių ciklas vyks 2026 m. gegužės-gruodžio mėn. Salantuose, Žvainiuose, Juodupėnuose, Laiviuose ir Kalnalyje, suburdamas bendruomenės bendrai kultūrinei ir dvasinei patirčiai. Programoje numatyti teatralizuoti susitikimai, kūrybinės dirbtuvės, konferencija bei jaukūs giesmių ir atminimo vakarai, aktualiai įprasminant Motiejaus Valančiaus puoselėtas vertybes.

Projektas „Tradicijos, kurios augina tautą. Motiejus Valančius 225“	Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka	Rugsėjo-lapkričio mėn.	Biblioteka planuoja parengti teatrinį patyriminį spektaklį pagal M. Valančiaus tekstus, kuris aktualizuos M. Valančiaus religinį ir literatūrinį palikimą per gyvą meninį patyrimą. Renginys orientuotas į jaunimą, suteikiant galimybę moksleiviams ir jaunimo grupėms įsitraukti į kūrybinį procesą, tačiau tuo pačiu jis pritaikytas ir plačiai bendruomenei, įtraukiant vietos gyventojus. Po spektaklio galėtų vykti diskusija apie tautinę savimonę, vertybes ir klasikinės literatūros aktualumą šiandien. Antroji veikla skirta gyvai pristatyti M. Valančiaus „Kantičkas“ ir jų reikšmę žemaičių sakralinėje tradicijoje. Skaitymų bei giedojimo programą parengs profesionali aktorė Justina Vanžodytė.
Projektas „Šviesa, kuri skamba“	Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešoji biblioteka	Rugsėjo-lapkričio mėn.	Biblioteka kretingiškiams pristatys meninę programą „Širdžių žadintojas Motiejus Valančius. Perskaityti, kas tautos didžiųjų rašoma“, kurią atliks profesionalus vokalinis ansamblis „DuoDeco“. Šis kolektyvas pasižymi aukštu meniniu lygiu, subtilia scenine estetika ir gebėjimu jungti sakralinės, šiuolaikinės bei folklorinės muzikos tradicijas, todėl pasirinktas kaip kūrybinis partneris siekiant atskleisti M. Valančiaus laikmečio dvasią per šiuolaikinę muzikinę raišką. Bibliotekos foje erdvėje numatoma sukurti minimalistinę šviesos ir teksto instaliaciją „Šviesa, kuri skamba“, kuri taps vizualine muzikinės programos tąsa. Pasitelkiant projekcijas, kryptinį apšvietimą ir prietemos atmosferą.
Projektas „Valančiaus atminimas ąžuolų žieduose“	Kretingos muziejus	Gegužės 16 d.	Renginys vyks Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejuje. Renginys yra projekto „Lietuvos klijimo teatrų krivulė“ dalis. Renginys skirtas M. Valančiaus mirties metinėms paminėti. Renginio metu moksleiviai iš M. Valančiaus vardo mokyklų įvairiomis meninės išraiškos formomis atliks vyskupo kūrinius. Dalyvius linksmins folkloro ansamblis.
Projektas „Lietuvos klijimo teatrų krivulė“	Kretingos muziejus	Rugpjūčio 22-23 d.	Renginys „Lietuvos klijimo teatrų krivulė „Po klevu didžiuoju“ vyks Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimtinės muziejuje. Renginyje savo spektaklius pristatys 8 mėgėjų teatrų kolektyvai iš visos Lietuvos bei Oslo ir Punsko lietuvių mėgėjų teatrai. Renginį

			pradės parodos „Klojimo teatras Kretingos krašte“ atidarymas. Vyks teatro edukaciniai užsiėmimai vaikams, tradicinių amatų demonstravimas.
Projektas „Kūrybinė laboratorija „Valančius4U“	Kretingos rajono kultūros centras	2026 m.	Projektas „Kūrybinė laboratorija Valančius4U“ skirtas vyskupo Motiejaus Valančiaus palikimo aktualizavimui šiuolaikinio meno formomis ir pritaikant joms rajone esantį kultūros paveldą. Įtraukiant vietos jaunimą, bendruomenes, Lietuvos menininkus, mieste ir rajone vyks edukacijos, spektakliai. Prašome nurodyti konkrečias veiklas ir datas sukurta šviesos ir vaizdo instaliacija Nasrėnuose. Projekto kulminacija - profesionalaus ir mėgėjų meno kūrinys misterija „Šviesos ir tikėjimo simfonija“ 2026 m. rugsėjo 12 d. Šv. Lauryno bažnyčioje, Kalnalyje.
Kitos veiklos, renginiai			
Paroda, skirta žemaičių vyskupo Motiejaus Kazimiero Valančiaus metams paminėti	Kretingos rajono Darbėnų gimnazija	Sausio–gegužės mėn.	Gimnazijos bibliotekoje organizuojama M. K. Valančiaus knygų paroda
Respublikinis 1–4 klasių mokinių dailės konkurso „Motiejaus Valančiaus kelias“.	Kūlupėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinė mokykla	Vasario mėn.	Renginys skirtas 1–4 klasių šalies mokiniams
IUG, PUG vaikų kūrybinių darbų paroda, skirta Motiejaus Valančiaus gimimo metinėms „Mažos knygelės – didelės vertybės“.	Kūlupėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinė mokykla	Vasario mėn.	Renginys skirtas IUG, PUG vaikų kūrybinių darbų paroda
Literatūros paroda, skirta M. Valančiaus 225-osios gimimo metinėms paminėti	Kretingos r. Jokūbavo A. Stulginskio mokykla-daugiafunkcis centras	Vasario 9–13 d.	Mokyklos bibliotekoje surengta literatūros paroda, skirta lietuvių tautinio atgimimo veikėjo, rašytojo ir vyskupo M. Valančiaus 225-osioms gimimo metinėms paminėti. Parodoje pristatomos jo knygos, kūrybos ištraukos, biografinė medžiaga ir informacija apie reikšmingus Valančiaus darbus Lietuvai.
Viktorina 5–10 kl. mokiniams „M. Valančiaus kelias: nuo žodžio iki žmogaus“	Kretingos r. Jokūbavo A. Stulginskio mokykla-	Vasario 25 d.	Viktorina 5–10 klasių mokiniams „M. Valančiaus kelias: nuo žodžio iki žmogaus“, skirta Motiejaus Valančiaus 225-osioms gimimo metinėms paminėti. Viktorinos metu mokiniai atsakinėjo į

	daugiafunkcis centras		klausimus apie M. Valančiaus gyvenimą, veiklą, kūrybą ir jo indėlį į lietuvių kalbos, kultūros ir tautinės savimones puoselėjimą. Dalyviai turėjo galimybę patikrinti savo žinias, sužinoti naujų faktų apie šią iškilą Lietuvos asmenybę.
Žemaitijos regiono 6–8 klasių viktorina „Aš ir Valančius“	Kretingos r. Kūlpėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinė mokykla	Vasario 26 d.	Renginys Žemaitijos regiono 6–8 klasių mokiniams organizuotas Kretingos muziejaus Baltojoje salėje
Respublikinis 1–4 klasių mokinių piešinių konkursas „Skaitome Valančių“	Kretingos r. Kūlpėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinė mokykla	Kovo mėn.	Respublikinis 1–4 klasių mokinių piešinių konkursas vyko Kūlpėnų Motiejaus Valančiaus pagrindinėje mokykloje
Mokyklinis 5–8 klasių mokinių dailės konkursas, skirtas M. Valančiaus 225-osioms gimimo metinėms	Kretingos r. Jokūbavo A. Stulginskio mokykla-daugiafunkcis centras	Kovo 4 d.	Dailės konkursas, kuris skatina mokinius puoselėti gražaus rašto tradiciją, ugde kantrybę, kruopštumą ir pagarbą lietuviškam žodžiui.
„Knygnešio diena“	Kretingos rajono Darbėnų gimnazija	Kovo 18 d.	Atviros lietuvių kalbos ir literatūros pamokos gimnazijos bibliotekoje
Mokinių piešinių paroda, skirta Motiejaus Valančiaus 225-osioms gimimo metinėms paminėti	Kretingos rajono Kurmaičių pradinė mokykla	Balandžio mėn.	Renginys, kurio metu 1–4 klasių mokiniai per kūrybinę veiklą – piešinius – išreikš požiūrį į vyskupo Motiejaus Valančiaus asmenybę, epochą.
Integruotas projektas „Dažnai su sėmėga apsivilkusi vaikšto tikra išmintis“, skirtas Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus metams paminėti (renginys – mokyklinis)	Kretingos rajono Kartenos mokykla-daugiafunkcis centras (2–10 kl. mokiniai, mokytojai)	Gegužės–lapkričio mėn.	Integruotos veiklos: 1. M. Valančiaus raštų (kūrinių) skaitymo popietė-konkursas 2026–05 mėn.); 2. Mokinių išvykos į M. Valančiaus gimtinės muziejų Nasrėnuose; 3. Integruotos lietuvių kalbos, istorijos ir kt. dalykų pamokos; 4. Integruotų kūrybinių meno darbų paroda; 5. Mokinių integruotų projektinių kūrybinių darbų mokinių konferencija „Dažnai su sėmėga apsivilkusi vaikšto tikra išmintis“ – baigiamasis projekto renginys 2026 m. 11 mėn.

Edukacinė kūrybinė veikla „M. Valančiaus pasakų pasaulis“	Kretingos r. Jokūbavo A. Stulginskio mokykla-daugiafunkcis centras	Gegužės 4–8 d.	priešmokyklinio ugdymo grupės ir 1–4 klasių mokiniams bus organizuojama edukacinė kūrybinė veikla „M. Valančiaus pasakų pasaulis“. Veiklos metu mokiniai klausysis ištraukų iš M. Valančiaus „Vaikų knygelės“, aptars pasakų veikėjus, jų poelgius ir pamokančią kūrinių prasmę. Išklause pasakas, vaikai pieš jiems labiausiai patikusius veikėjus ar siužetus, o sukurti darbai buvo eksponuojami mokyklos erdvėse.
Žemaitijos regiono vaikų konferencija „Mes – mažieji žemaitukai“	Kretingos rajono Salantų gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrius „Rasa“	Gegužės 6 d.	Žemaitijos regiono vaikų konferencija „Mes – mažieji žemaitukai“. Renginys skirtas M. Valančiaus metams paminėti, prisimenant jo puoselėtas lietuviškumo, švietimo ir dorinių vertybių idėjas. Sieksime suburti mažuosius ugdytinius ir jų mokytojus bendrystei, kūrybai ir žemaitiško tapatumo puoselėjimui.
Motiejaus Valančiaus raštų skaitymai	Kretingos r. Vydmantų gimnazija	Rugsėjo – spalio mėn.	Motiejaus Valančiaus raštų skaitymai
Respublikinis saviraiškos projektas „Vaikų rankos džiuginą žemę“	Kretingos mokykla-darželis „Žibutė“	Rugsėjo 25 d.	Renginys, kurio tema „Žemaitėšku žuodiu jouta“
Spaudinių paroda, skirta Motiejaus Valančiaus gimimo 225-osioms metinėms	Kretingos rajono Salantų gimnazija	Vasario – birželio 12 d.	Eksponuojamos Motiejaus Valančiaus knygos, informacija apie Motiejaus Valančiaus gyvenimą ir darbus.